

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Publiczne Liceum nr III w Opolu

Podstawa prawna:

Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.

(Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 oraz z 2016 r. poz. 35, 64, 195, 668 i 1010)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

Podstawowym celem systemu oceniania z biologii jest motywowanie ucznia do samodzielnego rozwoju i aktywności pozwalającej poznać mu jego własny potencjał intelektualny i zdolności, pomoc w kształtowaniu pozytywnej samooceny poprzez docenianie jego wysiłku i umiejętności oraz weryfikacja wiedzy przez umiejętność praktycznego stosowania jej w życiu.

Przedmiotem oceny ucznia jest suma posiadanych przezeń wiadomości i gotowość do pamięciowej ich reprodukcji oraz różne przejawy aktywności intelektualnej, w tym rozumienie i umiejętność interpretacji faktów, pracy z źródłem biologicznym, sformułowanie wypowiedzi ustnej, przygotowanie pracy pisemnej oraz umiejętności, których zdobywanie jest przewidziane w programie nauczania i podstawie programowej a w szczególności: umiejętność mikroskopowania, wykonywania wodnych preparatów mikroskopowych, projektowania doświadczeń oraz formułowania problemów badawczych, hipotez i wyciągania wniosków.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę oraz formułowaniu oceny.

Ocenianie ma na celu:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,

- dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,

Formy kontroli wiadomości i umiejętności: ustne: odpowiedzi; pisemne: praca klasowa, test, sprawdzian, kartkówka; ocenie podlega także: praca z tekstem źródłowym, praca w grupie, prezentacja, aktywność na lekcjach, mikroskopowanie oraz projektowanie i wykonywanie doświadczeń i obserwacji.

Przez odpowiedzi ustne należy rozumieć formę kontroli wiadomości i umiejętności obejmującej materiał z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych.

Podczas odpowiedzi ustnych ocenie podlega:

- poprawność merytoryczna,
- samodzielność odpowiedzi,
- umiejętność poprawnego wnioskowania,
- sposób, a przede wszystkim jakość, jasność i precyzja formułowania myśli,

Praca badawcza, test, sprawdzian powinny być poprzedzone powiadomieniem uczniów, co najmniej tydzień wcześniej (obowiązuje wpis do dziennika). Praca klasowa, sprawdzian, test lub kartkówka powinny być sprawdzone i ocenione w terminie do trzech tygodni (15 dni roboczych) i przekazane uczniom do wglądu. Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

Wszystkie zaplanowane i zapowiedziane pisemne oraz praktyczne (mikroskopowanie) formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów są obowiązkowe.

Uczeń, który był nieobecny w szkole, albo otrzymał ocenę niedostateczną podczas określonej formy sprawdzania i oceniania musi wykonać zadanie w innym czasie określonym przez nauczyciela. Nie wykonanie zadanie w innym czasie określonym przez nauczyciela jest jednoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej za to zadanie.

W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma prawo do 7 dniowego zwolnienia z ustnych, pisemnych i praktycznych form sprawdzania wiadomości i umiejętności w celu uzupełnienia zaległości, o czym powinien poinformować nauczyciela na pierwszej lekcji, na której będzie obecny.

Prace pisemne o charakterze: pracy klasowej, sprawdzianu i testu podlegają archiwizacji do końca roku szkolnego tj. do dnia 31 sierpnia danego roku. Archiwizacji nie podlegają pisemne prace domowe i pozostałe niewymienione formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i dla jego rodziców (prawnych opiekunów).

Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują do wglądu na następujących zasadach: uczeń na lekcji, na której omawiane są oceny za poszczególne prace, natomiast rodzice (prawni opiekunowie) na zebraniu z rodzicami (na prośbę rodziców). Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę ją uzasadni.

Nauczyciel na podstawie pisemnej opinii psychologiczno – pedagogicznej obniży wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (np. dysleksja itp.) uniemożliwiające uczniowi sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.

Oceny klasyfikacyjne śródroczne i końcoworoczne ustala nauczyciel na podstawie ocen cząstkowych. Ocen tych musi być co najmniej trzy (przy dwóch i więcej godzinach lekcyjnych w tygodniu lub dwie przy jednej godzinie lekcyjnej tygodniowo), a ocena śródroczna i końcoworoczna nie musi wynikać ze średniej matematycznej. Na ocenę końcoworoczną ma wpływ ocena śródroczna.

W przypadku, gdy uczeń w wyniku klasyfikacji śródrocznej (semestralnej) uzyskał ocenę niedostateczną z danych zajęć edukacyjnych, winien uzupełnić materiał programowy i zaliczyć go u nauczyciela przedmiotu w formie ustalonej przez nauczyciela w terminie nie przekraczającym 60 dni kalendarzowych od dnia rozpoczęcia kolejnego semestru. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może przedłużyć wyznaczony termin.

Warunki i tryb otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- nauczyciel jest zobowiązany ustalić przewidywaną ocenę z przedmiotu na miesiąc przed klasyfikacją roczną

- uczeń może starać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny jeżeli spełnia warunki:

- systematycznie uczestniczył w zajęciach
- ma 90% usprawiedliwionych nieobecności na zajęciach z biologii
- przystępował systematycznie do wszystkich form sprawdzania wiadomości w ciągu roku szkolnego

Nauczyciel ustala tryb, sposób i termin wykonania dodatkowych zadań w celu podwyższenia oceny rocznej ucznia.

Oceny klasyfikacyjne cząstkowe, śródroczne i końcoworoczne ustala się w następującej skali:

OCENA	SKRÓT LITEROWY	WARTOŚĆ LICZBOWA
celujący	cel.	6
bardzo dobry	bdb.	5
dobry	db.	4
dostateczny	dst.	3
dopuszczający	dop.	2
niedostateczny	ndst.	1

Dopuszcza się stawianie znaków „+” i „-” wyłącznie w przypadku ocen cząstkowych.

Waga ocen cząstkowych:

OCENA	WAGA OCENY
Sprawdzian, test, prace badawcze.	5
Projektowanie doświadczeń i obserwacji	4
Kartkówka, odpowiedź ustna, prezentacja.	3
Praca z tekstem źródłowym, praca w grupie, mikroskopowanie	2
Zadanie domowe, aktywność na lekcjach.	1

OCENIANIE WYPOWIEDZI USTNYCH I PISEMNYCH

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który:

1. w bardzo wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania , samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
2. potrafi tematycznie łączyć wiadomości z różnych przedmiotów,
3. biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych zgodnie z programem nauczania danej klasy,
4. wyróżnia się aktywnością na zajęciach,
5. prezentuje dociekliwość podczas rozwiązywania problemów biologicznych i wykorzystuje wiedzę z pokrewnych przedmiotów;
6. bierze udział w olimpiadach i konkursach tematycznych

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

1. opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
2. sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
3. rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania,
4. bez pomocy nauczyciela potrafi zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania zadań w praktyce.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który:

1. opanował wiedzę i umiejętności w zakresie pozwalającym zrozumieć większość treści poszczególnych elementów wiedzy z danego przedmiotu nauczania,
2. wykazuje się samodzielnym myśleniem w rozwiązywaniu typowych zadań teoretycznych lub praktycznych i odpowiednio stosuje zdobyte wiadomości.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

1. opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu,
2. rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

1. w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki nie przekraczają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
2. rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności,

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

1. nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu,
2. nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczycieli rozwiązać zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

Uczeń zobowiązany jest mieć na lekcji zeszyt przedmiotowy, podręcznik, materiały źródłowe, zeszyt ćwiczeń (karty pracy), . Dopuszcza się jeden podręcznik na „ławkę”, po wcześniejszym upewnieniu się przez nauczyciela, że każdy z uczniów posiada podręcznik.

Brak zadania domowego równa się nieprzygotowaniu (np.)

Tzw. kartkówki traktowane są zamiennie z odpowiedziami ustnymi i odnoszą się do trzech jednostek lekcyjnych.

Nauczyciel może nie zapowiadać kartkówki z trzech ostatnich tematów.

Sprawdziany z biologii są punktowane wg. następującej skali:

OCENA	% POPRAWNYCH ODPOWIEDZI
celujący	96 - 100
bardzo dobry	85 - 95
dobry	70 - 84
dostateczny	50 - 69
dopuszczający	40 - 49
niedostateczny	0 - 39

Uczeń może być nieprzygotowany do lekcji jeden raz w semestrze (w przypadku 1 godziny tygodniowo) i 2 razy (w wypadku 2 i więcej godzin tygodniowo), z wyjątkiem tych, na których jest wcześniej zapowiedziana określona forma sprawdzania wiedzy i umiejętności.

Zespół przedmiotowy nauczycieli biologii przy PLO nr III w Opolu